

Svamp i forbindelse med amning

Oplysning til forældre

Hvad er svamp?

Svamp findes naturligt i kroppen og på huden, - i naturlig balance med mikroorganismer (bakterier). Både denne balance og de almindeligt forekommende mikroorganismer, er en vigtig del af kroppens forsvar mod infektioner m.v. I visse situationer bliver denne balance udfordret, f.eks. i forbindelse med sygdom, medicinindtag, psykisk pres. Typiske situationer kan være efter en fødsel og især under eller lige efter en antibiotikabehandling. Da er kroppens naturlige forsvar svækket og symptomerne på en svampeinfektion kan begynde at vise sig.

Symptomer hos mor

- Brændende, kløende og sviende smerter i brystet under og/eller mellem amninger. Smerterne kan stråle ind i brystet især efter amningen
- I nogle tilfælde ses rødme, skinnende, skællende hud, - eller eksemforandringer omkring brystvorterne
- Dårlig sårheling, selv små sår eller revner er unormalt længe om at hele
- Har måske skedekatar evt. med hvide belægninger eller rødme af huden omkring anus
- Svampeinfektion på brystet kan vise sig ved endog meget stærke smerter, men samtidig uden synlige forandringer

Symptomer hos barnet

- Ingen symptomer
- Udslet og/eller rødme i bleregionen.
- Barnet har evt. hvide belægninger i munden
- Barnet kan have betydelig ubehag, sutter evt. uroligt under amning

Der sker smitte frem og tilbage mellem mor og barn. For at bryde smitten er det vigtigt, at begge bryster behandles og at både mor og barn behandles samtidig.

Behandling af svamp hos barnet

- Belægninger i munden fjernes med gaze, ren stofble eller engangsvaskeklud der er fugtet med danskvand
- Bruges sut og supplerende flaske skal alle dele koges dagligt i 10 minutter. Når infektionen er slut, bør man anskaffe sig nye sutter og flaskesutter

Medicinsk behandling af barnet

- Munden pensles med nystatin mikstur 8 gange dagligt efter amningen (Miconazol gel kan anvendes til børn over 4 måneder). Man bruger en finger, evt. gaze/ren stofble til at påføre medicinen på indersiden af barnets mundhule, gummer og tunge. Behandlingen fortsættes så længe moderen behandles og uafhængigt af om barnet har tegn på infektion eller ikke.
- Hvis der er symptomer ved bleregionen smøres med samme salve, som anvendes til brystet – 4 gange i døgnet. Lad gerne barnet ligge lidt uden ble for at lufte huden.

Behandling af svamp hos mor

- Ved milde symptomer kan brystvorten vaskes med danskvand før og efter hver amning. Danskvand har et surt pH, som hæmmer svampevækst
- Ro omkring mor (aflastning) kan være en afgørende faktor
- Gerne sørge for at brysterne får luft og lys – som kan være hæmmede på svampevækst
- Bruge nyt ammeindlæg efter hver amning, i den tid behandlingen står på
- Anvendes suttebrik, brystpumpe - skal alle dele rengøres og koges dagligt (10 minutter)
- Brug gerne bh af bomuld fremfor kunststof
- Bh/undertøj, sengetøj og håndklæder vaskes ved mindst 60 ° C i behandlingsperioden
- Omhyggelig håndvask efter toiletbesøg og skiftning af bleer
- Vedr. kosten, anbefales det at være tilbageholdende med søde sager
- Indtagelse af syrnede mælkeprodukter og/eller mælkesyrebakterier (fx som tabl.) kan medvirke til at genoprette den naturlige bakterieflora, fx efter antibiotikabehandling

- Evt. smertestillende medicin i form af paracetamol, så mor kan slappe af ved amningen

Medicinsk behandling af mor

- Kontakt til lægen for vurdering og behandling
- Der smøres et tyndt lag nystatin (Mycostatin) på brystvorterne og det brune område omkring brystvorterne efter hver amning (dog højst 8 gange i døgnet) i mindst 14 dage, fortsæt evt. i 14 dage efter at mor er symptomfri.

Er der ingen virkning efter længere tids lokalbehandling og ovennævnte råd er fulgt nøje, går man over til tablet behandling.

I mildere tilfælde gives:

- 50 – 100 mg fluconazol dagligt i en til to uger

Ved mere udtalt infektion

- Gives 200 mg fluconazol som mætningsdosis første dag og herefter 100 mg i 14 dage.

Referencer

SUNDHEDSSTYRELSEN, 2013. Amning: en håndbog for sundhedspersonale, Poulsen, Annette; Brot, Christine; 3 edn. København: Sundhedsstyrelsen.

Breastfeeding and Human Lactation, 4. udgave, Jan Riordan og Karen Wambauch, IBCLC

Sundhedsstyrelsen, 2016. Sunde børn, Til forældre med børn i alderen 0-3 år. 19. udgave, 1. oplag, 2016

Wilson-Clay and Hoover, 2013, 5. Oplag. The Breastfeeding Atlas s.57-59

Artiklen af Kruse J et al (2005): Behandling af svampeinfektioner i forbindelse med amning. Månedsskrift for Praktisk Lægegerning 2/ 235-239.

Institut for Rationel Farmakoterapi (Flucanazol and amning)

<http://pro.medicin.dk/Medicin/Praeparater/>